Lunds Universitet
Språk- och litteraturcentrum
IT-Rumänska, K01 (91-120p)
Examenuppsats

Personaje fantastice din basm
Descriere și origine

Fabulous, factastic characters
Description and origin

Alina Boboescu

alibo805@student.liu.se

Handledare:
Namn: Coralia Ditvall
E-mail: coralia.ditvall@rom.lu.se

Rezumat

Teză de licenţă la Limba Română 15 credite, Facultatea de Ştiinţe Umaniste din cadrul Universității din Lund, primăvara anului 2011
Autor: Alina Boboescu
Profesor îndrumător: Coralia Ditvall

Titlu: Personaje fantastice din basm – Descriere și origini

Rezumat: Acest studiu descrie o parte din personajele fantastice din basme. În introducere, este descris basmul ca și specie literară. Teoria cuprinde definiția *binelui* și a *răului*, în conformitate cu dicționarul explicativ al limbii române. Scopul lucrării este de a descrie trăsăturile specifice ale unor personaje fantastice întâlnite des în basmele românești, precum și de a determina originea acestora. În lucrare au fost adunate informații despre aceste personaje, urmând ca apoi acestea să fie analizate și determinate trăsăturile lor fizice și de caracter, precum și originea acestora. Au fost analizate trei personaje: Zmeul, Baba și Ielele. Studiul este calitativ și descriptiv. Zmeul este un personaj negativ cu unele trăsături pozitive. Baba este un personaj rău iar Ielele sunt personaje din basme care au atât trăsături pozitive cât și negative. Originea lor poate fi găsită în mitologia dacă, tracică, greacă sau românească.

Cuvinte cheie: Basme românești, Zmeul, Ielele, Baba

Cuprins

Rezumat 2
1. Introducere 4
1.1 Problema 5
1.2 Scopul lucrării și întrebări 5
2. Metoda 5
3. Cadru teoretic 6
4. Personaje fantastice din basme românești: descriere și origine 6
4.1 Zmeul 6
4.2 Ielele 7
4.3 Baba 9
5. Analiză și concluzii 10
6. Bibliografie 13
6.1 Literatură 13
6.2 Internet 13

1. Introducere

"Că-n basme-i a cuvântului putere;
El lumi aievea face din păreri,
și chip etern din umbra care piere,
și iarăși azi din ziua cea de ieri.

El poate munții din mormânt să-i cheme;
Sub vraja lui atotputernic ești,
Străbați în orice loc și-n orice vreme,
Și mii de feluri de vieți trăiești. (...)

Aprinde-n inimi ură sau iubire,
de moarte, de viață-i dătător,
și neamuri poate-mpinge la pieire,
cum poate-aduce mântuirea lor." (Vlahuță Alexandru)[1]

Basmul cuprinde mitologie, etică și observație morală. Caracteristic basmului este faptul că eroii nu sunt doar oameni ci și ființe himerice sau animale. Dacă din narațiune lipsesc acești eroi fantastici, nu avem de-a face cu un basm. Basmul este o specie a epicii populare care se bazează pe elementul fantastic și simbolizează lupta dintre bine și rău, precum și biruința finală a binelui. În proză este întâlnit des sub denumirea de poveste. Basmele pot fi considerate vise ale popoarelor care au răzbit până în zilele noastre. Aceste vise ne încălzesc inimile, sub puterea vrăjii lor milenare.[2] Basmul, alături de doină, baladă, colind sau descântec este o creație concepută și comunicată oral, având statutul unei preliteraturi.[3] Basmul popular este un tip de creație literară de circulație universală încă din antichitate. Teoriile care descriu originea basmului afirmă că există o relație genetică între basm și: mit, rituri, poveștirile din India și dezvoltarea gândirii și a naturii umane.[4]

[1] Vlahuță, 2009
[2] Colin, 1955
[3] Angelescu, 1989
[4] enciclopedie.transindex.ro/articoletematice

1.1 Problema

Basmul popular a fost de-a lungul istoriei sale legat de conștiința religioasă prin legende, de credințe prin basmul fantastic și mit, de memoria istorică prin legende istorice iar de memoria socială prin snoave și anecdote. De asemenea a existat o strânsă legătură între basm și transmiterea știrilor sau între basm și experiențe personale prin narațiuni autobiografice. Povestitul basmelor a jucat un rol important în comunicarea dintre generaţii şi contemporani.[5] În basmele românești fantastice întâlnim alături de personaje reale și multe personaje fantastice.[6] Această lucrare dorește să pună în lumină caracteristicile unora dintre aceste personaje pentru a înțelege mai bine rolul lor în basme. Dacă nu se înțelege rolul acestora, de ce li s-au atribuit anumite elemente fantastice de către povestitori, atunci se pierde o parte din mesajul basmului. Prin cercetarea originii lor se va descoperi o parte din mitologia românească.

1.2 Scopul lucrării şi întrebări

Scopul lucrării este de a descrie trăsăturile specifice ale unor personaje fantastice întâlnite des în basmele românești, precum și de a determina originea acestora.

Întrebări:

- Care sunt trăsăturile specifice ale Zmeului, Babei și ale Ielelor?
- Care este originea acestor personaje fantastice?

2. Metoda

Acest studiu este calitativ și descriptiv și include o studiere în detaliu a unui anumit subiect și apoi descrierea aprofundată a observațiilor. Metoda calitativă este un concept cunoscut în științele sociale. Acest tip de cercetare se bazează mai mult pe cuvinte, spre deosebire de metoda cantitativă, care se bazează pe cifre. De asemenea studiul calitiativ este efectuat la o scară mică având în centru descrierea unor caracteristici.[7]

În acest studiu se vor studia trei personaje fantastice întâlnite mai des în basmele românești. Se va aduna informația necesară din operele unor critici literari după care aceasta se va analiza și concluziona. Literatura folosită în acest studiu cuprinde informații culese din cărți și pagini web. Informațiile din paginile web au fost verificate prin compararea mai multor surse. De asemenea cărțile le-am considerat ca fiind surse de informații reale.

[5] enciclopedie.transindex.ro/articoletematice
[6] Călinescu, 2006
[7] Denscombe, 2008

3. Cadru teoretic

Mai jos, va urma o scurtă descriere a caracteristicilor pe care le pot avea personajele din basme. Personajul *bun* este cel care face în mod obișnuit bine altora. De asemenea este milostiv, amabil, se achită de obligațiile morale și sociale, este corect, cuviincios.[8] Personajul *rău* este cel care are însușiri negative, care face în mod obișnuit neplăceri altora. Are deprinderi urâte, purtare neprietenoasă, ostilă. Nu își îndeplinește îndatoririle morale și sociale. Este neascultător, vătămător, aspru, brutal, crud, inuman, necruțător, sângeros și violent.[9]

4. Personaje fantastice din basme românești: descriere și origine

În acest capitol se vor descrie trei personaje din basmele românești: Zmeul, Baba și Ielele, precum și informații despre originea acestora.

4.1 Zmeul

Zmeii sunt ființe care seamănă cu oamenii. Sunt uriași cu o coadă solzoasă, umblă pe cai năzdrăvani și pot avea mai multe inimi. Ei vorbesc ca oamenii, locuiesc în palate, au neveste și copii. Zmeul este o ființă infernală, ce trăiește pe tărâmul celălalt și dorește să se împerecheze cu o fată de om. A fost comparat astfel cu zeii eleni care aveau soții muritoare. Deosebirea este că Zmeul este fragil și muritor. Zmeul este dotat cu o mare putere de intimidare însă nu dă dovadă de inteligență. Este gladiator, tiran sângeros, care devine încurcat în fața unei operații intelectuale.[10]

Sursa: google.se

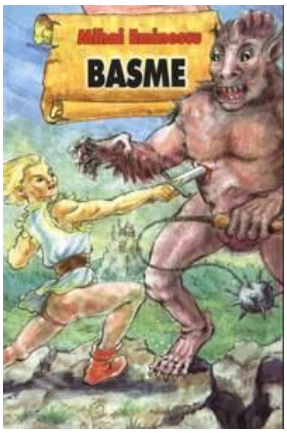

Zmeii sunt organizaţi după model uman, având o adevărată viaţă de familie în gospodării aşezate. Aceste aşezări sunt dobândite prin furt şi se supun unei ierarhii: există un tartore şi nişte zmei mai mici. Familia poate avea și o latură feminină, reprezentată de zmeoaica cea bătrână. Ei deţin mari forţe fizice dar limitate. Au un dezvoltat simţ olfactiv. Se apără de oameni prin metamorfoză. Nu doresc să aibă concurență la cucerirea fetelor și din această cauză elimină preventiv concurenții.

[8] dexonline.ro/definitie/bun
[9] dexonline.ro/definitie/r%C4%83u
[10] cultura-traditionala.ro

Zmeii sunt fricoși. În afară de trăsături negative, zmeii mai posedă și unele caracteristici pozitive. Ei pot fi loiali, prin faptul că acceptă lupta dreaptă. Se poartă cu atenție cu fetele răpite și speră să le câștige dragostea. [11]

Zmeul este un personaj fantastic al folclorului dar și al mitologiei românești. Acesta a fost comparat cu balauri sau cu vârcolaci. Poate apărea pe cer și scuipa foc. Zmeul dorește să se însoare cu fete tinere, pe care le răpește, însă este apoi înfrânt de un prin. În anumite basme, acesta fură ceva de mare valoare, cum ar fi soarele în basmul Greuceanu. El trăiește pe partea cealaltă a lumii, în Regatul Întunecat. Având puteri supranaturale și destructive, Zmeul poate să zboare sau să se transforme în alte creaturi. Cu toate acestea, prințul reușește să îl învingă prin curaj și istețime. Zmeul din basmele românești este comparat după unele interpretări engleze, cu uriașul sau căpcăunul din mitologiile din Europa occidentală pentru că și aceia răpesc tinere care apoi le devin soții în regatele lor de pe lumea cealaltă. Prințul din basme ucide Zmeul la final și se căsătorește el cu tânăra pe care o eliberează din regatul Zmeului. La fel ca și uriașul din povestea englezească *Jack și vrejul de fasole*, Zmeul, după ce umblă prin ținuturile lumești, se întoarce acasă, în regatul său, deoarece simte că un om este acolo pentru a-i pregăti ceva rău. Numele de *Zmeu*, derivă din slavicul *Zmey*, conform multor cărturari. Lingvistul Dr. Sorin Paliga, consideră că termenul românesc *Zmeu* nu este de origine slavică, ci provine dintr-o formă slavică veche împrumutată din limba dacă.[12]

În multe basme, Zmeii, la fel ca vârcolacii sau balaurii au înghițit Soarele, Luna și stelele. Ei sunt astfel considerați ca fiind demoni ai magiei meteorologice. Zmeul este comparat și cu Zburătorul din diferite mitologii. Originea acestui demon este aflată în reprezentările populare, care se referă la căderea îngerilor. În aceste legende se spune că după căderea acestora, unii au rămas în cer, spânzurați. În afară de aceste stele, legenda spune că mai sunt pe cer și alte spirite malefice, stelele călătoare. Acestea reprezintă zmei și balauri pe care Dumnezeu i-a pedepsit să rătăcească pe sus, prin pustiu. Aceștia însă caută mereu să se apropie de pământ pentru a-i vrăji pe oameni.

4.2 Ielele

Ielele sunt zâne fecioare, care seduc oamenii. Ele au puteri magice care se aseamănă cu cele ale Nimfelor, Naiadelor sau Driadelor din Grecia Antică. Ielele trăiesc în peșteri, în păduri sau

[11] cultura-traditionala.ro/multimedia
[12] restromania.ro/Sociologie/TraditiiAleRomaniei

în cer, pe piscurile izolate ale munților sau chiar în mlaștini. Obișnuiesc să se scalde în izvoare sau la răscruce de drumuri. Ele se aseamănă și cu Hecatele din Grecia Antică, prin faptul că și aceasta păzea răscrucile de drumuri. Hecatele era o zeiță cu trei capete de origine tracică. Ielele apar cel mai des noaptea, la lumina lunii, în locuri izolate și dansează hora. Se pot afla în poiene, în vârfurile copacilor, heleșteie, maluri de râuri, case abandonate, sau răscruci de drumuri. Acolo dansează dezbrăcate, acoperindu-și sânii cu părul lung și ciufulit. Ele mai poartă clopoței la glezne și au lumânări. Efectul dansului lor este asemănător cu cel al dansurilor Bacchantelor[13].[14]

Sursa: zanesiursitoare.ro

Locul unde dansează rămâne carbonizat. Ielele se adună în grupuri în aer, putând să zboare. Ele sunt tinere, frumoase și nemuritoare și provoacă delir celor care le privesc. Nu au neapărat intenții rele și se răzbună doar atunci când sunt provocate sau ofensate. Se răzbună când sunt văzute că dansează sau când oamenii calcă pe pământul unde ele au dansat. Se supără și când oamenii dorm sub un copac pe care acestea îl consideră proprietatea lor sau când oamenii beau apă din izvorul sau fântâna folosită de ele. Ele îi pedepsesc grav pe bărbații care le refuză invitația la dans sau le imită mișcările. Cel care le aude cântecul rămâne mut. Uneori sunt întâlnite în grupuri de câte trei, în special în versiunea basmelor din Oltenia. Acolo, Ielele sunt considerate a fi fiicele lui Alexandru cel Mare, și anume Catrina, Zalina și Marina. Vocea lor vrăjește ascultătorii, la fel cum făceau și Meriadele din mitologia Greciei Antice. Ielele sunt în general invizibile muritorilor; doar uneori noaptea pot fi văzute în timp ce dansează. Atunci își pedepsesc victima, după ce l-au făcut să adoarmă cu vocea și hora lor pe care o dansează în jurul victimei. Își răpesc victima și apoi o supun unor pedepse magice. Dacă cel răpit a învățat cântecul Ielelor, va dispărea fără urmă.[15]

[13] Bacchantele au fost însoțitoarele zeului Bachus, conform mitologiei (dexonline.ro)
[14] restromania.ro/Sociologie/TraditiiAleRomaniei
[15] Ibid.

Ielele au fost considerate și factori ai răzbunării, a lui Dumnezeu sau a diavolului. Ele pedepsesc victimele în numele patronului lor. Își atrag victima în mijlocul lor după care acestea mor în nebunie și chinuri. Astfel, ele au fost comparate cu Erinyele din Grecia Antică dar și cu Furiile Romane. Originea acestor ființe este însă necunoscută. Dimitrie Cantemir le descrie ca fiind nimfe ale aerului, care seduc bărbați tineri. Numele lor este sinonim cu varianta populară a pronumelui personal *ele*. Numele lor secrete au fost înlocuite în basme cu simboluri bazate pe epitete corespunzătoare lor: Iele, Dânse, Drăgaice, Domnițe, Frumoase, Fetele Codrului, Mândre. [16]

Sursa: senis.ladyclub.md

4.3 Baba

Mitologia românească a fost populată mereu de bătrâne mitice care au devenit apoi personaje din basme. Una dintre acestea este Baba Cloanța, o bătrână monstruoasă. În basmele adunate de folcloristul Ioan Pop Reteganul (1853-1905) este descrisă ca fiind o femeie urâtă, cocoșată, cu dinții lungi și având colți ca și grebla. În basmele lui Petre Ispirescu (1830-1887) este mama zmeilor, care atunci când este lovită de moarte, fuge și se hrănește cu suflete pe care le ține închise într-o cușcă. Astfel, își recapătă viață. Lingvistul și folcloristul Lazăr Șăineanu (1859 -1934) o descrie ca fiind o vrăjitoare, cu puterea de a închega apele cu farmece și având autoritatea de a vorbi cu diavolul noaptea.[17]

Baba Coja din basme este un spirit rău, specific mitologiei din Ardeal. Etnologul și folcloristul Simion Florea Marian (1847-1907) o compară cu Frau Brechta mit dem Klumpfuss din mitologia germană. Baba Coja are unghii de aramă la mâini și nas de sticlă, precum și un picior de fier. Noaptea, fură sufletele copiilor nebotezați și le ascunde în tufe de soc. Scriitorul Bogdan Petriceicu Hașdeu (1838-1907) consideră că numele ei derivă din numele babei Kuga, Kuzica sau Kuzna, din folclorul sârbesc, ca o urmare a faptului că daco-romanii au convițuit cu slavii de sud.[18]

[16] restromania.ro/Sociologie/TraditiiAleRomaniei
[17] descopera.ro
[18] Ibid.

Baba Hârca este o bătrână care locuiește într-o văgăună ascunsă. Numele său arată o legătură cu practicile magice străvechi, cu cranii de oameni sau animale. Acestea se practicau în cadrul unor culte proto-dacice de pe teritoriul țării noastre. Există lingviști care consideră ca numele ei este împrumutat din cultura slavă și iraniană, unde apare o divinitate cu numele de Haors, Hars sau Gurs. Conform scriitorului George Călinescu, bătrâna din basme o poate avea la origine pe Baba Dochia, o bătrână urâtă, care are un fiu, Dragobete care se căsătorește în ciuda opunerii ei. Pentru a-și chinui nora, o trimite cu un ghem de lână neagră, iarna la râu, sa îl spele până când se albește. La râu apare un tânăr pe nume Mărțișor, care îi dăruiește fetei o floare magică ce albește lâna. Baba Dochia, convinsă că a venit primăvara, altfel nu ar fi putut avea Mărțișor o floare, se îmbracă cu cele 12 cojoace ale ei și pornește cu oile la munte. Pe drum, Baba Dochia se dezbracă de cele douăsprezece cojoace, dar iarna nu trecuse și o pedepsește pe Babă. Ea îngheață, transformându-se în stană de piatră.[19]

În mitologia geto-dacă au existat multe zeițe în care se manifesta personalitatea dublă a Mamei Pământului. În vreme ce partea sa masculină este solară și solstițială, Baba Dochia este o reprezentare mitică lunară, echinoxială și maternală. În calendarul creștin, s-a suprapus peste Dochia imaginea Sfintei Eudochia, o femeie din lumea reală, frumoasă, de origine din Libanul de astăzi, în timpul în care la Roma era Traian împărat. Eudochia a trăit în desfrâu până când a fost creștinată de către episcopul Teodot și a primit harul de a face minuni.[20]

5. Analiză și concluzii

Zmeii sunt personaje de basm care seamănă cu oamenii la înfățișare, limbaj, așezări. Diferența constă în faptul că el e o ființă demonică, ce trăiește pe tărâmul celălalt, cu corp gigantic și puteri magice. Zmeii sunt creaturi care perturbă echilibrul în narațiune, fiind considerați personaje negative. Acesta are și o urmă de bunătate în el, reprezentată prin faptul că se poartă frumos cu tânăra răpită. De asemenea acceptă lupta dreaptă. Zmeii sunt: răpitori, hoți, fricoși, violenți, impunători prin statură, luptători, nu sunt inteligenți și au puteri fantastice.

Ielele sunt zâne fecioare. În basme nu sunt considerate în general spirite rele. Înfățișarea lor frumoasă și vocea deosebită, pot influența cititorii astfel ca ei să le perceapă ca pe niște personaje bune. Faptele lor însă denotă faptul că uneori pot fi neiertătoare și nemiloase. Nu sunt personaje singuratice. Ele trăiesc în grupuri, însă nu apreciază prezența oamenilor în apropierea

[19] descopera.ro
[20] Ibid.

lor. Din această cauză stau în locuri izolate. Nu doresc să fie văzute când dansează, ceea ce ar putea sugera timiditate. Faptul că recurg la pedepse dure pentru pedepsirea victimelor demonstrează însă că sunt orgolioase și se simt ofensate foarte ușor.

În basmele românești apar multe *bătrâne* cu origini mitice, cu caracter negativ. Acestea au o natură fantastică și apar sub diferite ipostaze. Ceea ce au în comun aceste personaje este faptul că sunt bătrâne, urâte, monstruoase, rele. Baba Cloanța este o femeie cocoșată, cu dinții lungi sau în alte basme este mama zmeilor, ce se hrănește cu suflete ținute închise într-o cușcă. În altele, este o vrăjitoare care face farmece și vorbește cu Necuratul. Baba Coja ucide copiii nebotezați. În basme, Baba este considerată de obicei rea. Ea este neprietenoasă, ostilă și sângeroasă.

Zmeul este comparat cu zeii eleni care aveau soții muritoare cu deosebirea că Zmeul este fragil și pieritor. El a fost comparat cu balauri și vârcolaci sau, după anumite interpretări englezești, cu uriașul sau căpcăunul din mitologiile din Europa occidentală, deoarece și aceia răpesc tinere frumoase. Cei mai mulți cărturari consideră că termenul de *zmeu* provine din cuvântul slavic *zmey*. Un alt lingvist declară că termenul provine din limba slavică veche, împrumutat fiind din limba dacă. Ei mai sunt considerați demoni ai magiei meteorologice. Originea acestor demoni este aflată în reprezentările populare.

Ielele din basme au fost comparate cu Nimfele, Naiadele sau Driadele din Grecia Antică. Au mai fost asemănate și cu Hecatele din Grecia Antică, o zeiță cu trei capete, de origine tracică. Dansul lor frenetic se aseamănă cu dansul Bacchantelor. Locul unde acestea dansează rămâne carbonizat, în ambele cazuri. Prin vocea cu care vrăjesc ascultătorii, le putem plasa originea în Grecia Antică, la Meriadele care de asemenea își fermecau ascultătorii cu vocea lor uimitoare. Au fost comparate cu Erynyele din Grecia Antică sau cu Furiile romane deoarece se răzbună pe oameni în numele patronului lor, care poate fi Dumnezeu sau diavolul. Dimitrie Cantemir le-a descris ca fiind nimfe ale aerului, care atrag tinerii. Originea lor i-a fost însă necunoscută, la fel ca și numele lor. Denumirea de Iele derivă de la pronumele personal *ele*, pentru că nu se cunoaște numele lor adevărat. În regiunea Oltenia, se consideră că Ielele sunt cele trei fiice ale lui Alexandru Cel Mare.

Numele *Babei* Hârca derivă din folclorul sârbesc, ca urmare a faptului că daco-romanii au conviețuit cu slavii de sud. De asemenea, numele ei arată o legătură cu practicile magice care se

practicau pe teritoriul țării noastre, ca un cult proto-dacic. Alți lingviști consideră că numele ei este împrumutat de la o divinitate din cultura slavă și iraniană. E comparată și cu baba din mitologia germană. George Călinescu declară că bătrâna din poveste o are la origine pe Baba Dochia din cultura românească. În mitologia geto-dacă au existat multe zeițe în care se manifesta personalitatea dublă a Mamei Pământului iar Baba Dochia este o reprezentare feminină a acesteia sau a Sfintei Eudochii din calendarul creștin.

6. Bibliografie

6.1 Literatură

Angelescu Silviu, Păun Octav (1989) *Basme, Cântece bătrânești și doine*, editura Minerva, București

Călinescu George (2006) *Estetica basmului,* editura Pergamon, Bistrița

Colin Vladimir (1955) *Problemele si drumurile basmului cult*, Editura E.S.P.L.A, București

Denscombe Martyn (2008) *Forskningshandboken – för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna.* Open University press, Buckingham och Philadelphia, (ISBN 978-91-44-01280-3) Tipărit: Holmgrens, Malmö

Vlahuță Alexandru, Iosif Ștefan Octavian (2009) *Poezii și scrieri religioase*, editura Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș, jud. Maramureș

6.2 Internet

cultura-traditionala.ro, luat de pe <http://www.cultura-traditionala.ro/?act=memoria_ethnologica/nr_21/art_10> (2011-02-12)

cultura-traditionala.ro/multimedia, luat de pe <http://www.cultura-traditionala.ro/multimedia/vol_21_23/pdf/memoria_ethnologica_vol_21_23_antoaneta_olteanu-personajul_demonic_al_basmelor-intre_zmeu_si_balaur.pdf> (2011-02-12)

descopera.ro, luat de pe <http://www.descopera.ro/cultura/5499924-mistere-romanesti-cine-este-baba-cloanta> (2011-02-12)

dexonline.ro/definitie/bun, luat de pe <http://dexonline.ro/definitie/bun> (2011-02-12)

dexonline.ro/definitie/r%C4%83u, luat de pe <http://dexonline.ro/definitie/r%C4%83u> (2011-01-22)

dexonline.ro, luat de pe <http://dexonline.ro/definitie/bacant%C4%83> (2011-01-21)

enciclopedie.transindex.ro/articoletematice, luat de pe
<http://enciclopedie.transindex.ro/articoletematice/articol.php?id=31> (2010-01-21)

google.ro, luat de pe
<http://www.google.se/imgres?imgurl=http://www.herra.ro/catalog_images/downloads/2009/02/basme-ion-slavici.jpg&imgrefurl=http://www.herra.ro/carte/basme--i14600&usg=__iAckEGgHU_zTvfE5ZY7wUxdgNfs=&h=920&w=600&sz=721&hl=sv&start=60&zoom=0&tbnid=ULHnZBdEBkmn2M:&tbnh=143&tbnw=93&ei=vW1mTY3IEsnusgaAvtHjDA&prev=/images%3Fq%3Dbasme%26hl%3Dsv%26biw%3D1440%26bih%3D773%26tbs%3Disch:10,1318&itbs=1&iact=hc&vpx=1074&vpy=440&dur=79&hovh=147&hovw=96&tx=89&ty=54&oei=fm1mTdWVIsaDswai9bXwDA&page=3&ndsp=35&ved=1t:429,r:24,s:60&biw=1440&bih=773> (2011-02-23)

google.se, luat de pe
<http://www.google.se/imgres?imgurl=http://www.librariaonline.ro/images/products/librariaonline.ro/basme_mihai_eminescu_editura_stefan.jpg&imgrefurl=http://www.librariaonline.ro/autori/eminescu_mihai&usg=__g2cY9FYEnOuSgbiC2Hiwj0P6aS8=&h=301&w=200&sz=16&hl=sv&start=181&zoom=1&tbnid=KUfzXMYKnZmAiM:&tbnh=144&tbnw=96&ei=GWtmTZ-GK4TBswbYgcXlDA&prev=/images%3Fq%3DZmeul%2Bdin%2Bbasme%26hl%3Dsv%26biw%3D1440%26bih%3D773%26tbs%3Disch:10,3544&itbs=1&iact=hc&vpx=584&vpy=429&dur=71&hovh=240&hovw=160&tx=114&ty=164&oei=_GlmTbDQEMmCswaTy9DrDA&page=7&ndsp=32&ved=1t:429,r:3,s:181&biw=1440&bih=773> (2011-02-23)

restromania.ro/Sociologie/TraditiiAleRomaniei, luat de pe
<http://www.restromania.ro/Sociologie/TraditiiAleRomaniei.htm> (2011-01-18)

senin.ladyclub.md, luat de pe <http://senin.ladyclub.md/wp-content/uploads/2009/07/baba-cloanta.jpg> (2011-02-24)

zanesiursitoare.ro, lau de pe <http://www.zanesiursitoare.ro/wp-content/uploads/2011/02/ielele.jpg> (2011-02-24)